
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

ЯНУАРИ 2015

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването

Алфа Рисърч

Период на провеждане

15 – 23 Януари 2015г.

Представителност

За пълнолетното население на страната

Обем на извадката

1026 ефективни интервюта

Метод на формиране на извадката

Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаките възраст, пол, образование

Метод на набиране на информацията

Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

След близо двугодишен период на остра политическа конфронтация и социални протести, второто правителство на Борисов започна мандата си в трудна среда, отличаваща се с продължаващ вече пета година икономически пессимизъм, трайна институционална криза, сложни коалиционни взаимоотношения и остра необходимост от реформи.

- Януарското проучване на агенция Алфа Рисърч показва, че почти всички институции продължават да бъдат белязани от дълбока ерозия на доверието. Възможностите и волята на държавата да изпълнява функциите си по защита на гражданите и прилагане върховенство на закона са поставени под сериозно съмнение. Най-критично ниско е доверието в съдебната система и вратата на гражданите, че тя може да гарантира равенство пред закона и справедливост. 43-то НС, въпреки формално широкото представителство на вата на гражданите с участващите в него осем партии, стартира с одобрение от едва 11% и неодобрение от 46%. Макар, че продължава да е една от относително най-популярните публични фигури, отношението към президента също остава силно поляризирано – 29% положително срещу 34% отрицателно.

- Два месеца след формирането си, вторият кабинет „Борисов“ се ползва с крехкото доверие от 24%, срещу 36% недоверие. Най-висока подкрепа изразяват симпатизантите на коалиционните партньори ГЕРБ и Реформаторски блок, но дори и между тях все още е налице взаимно недоверие и подозрителност. Към настоящия момент най-висок принос за утвърждаване на сложния коалиционен кабинет имат няколко водещи фигури в него, радващи се на висока обществена популярност и одобрение. Това са премиерът Бойко Борисов, чийто персонален рейтинг след изборите тръгва нагоре (от 28% на 32%), министрите на ГЕРБ Лиляна Павлова (21,4%) и Томислав Дончев (18,7%), събиращият нарастващо одобрение министър от реформаторите Петър Москов (21,1%) и Ивайло Калфин (15,7%). Умората от последните две години и желанието за стабилизация, също дават своето отражение в кредитата, който получава настоящото правителство. Въпреки умереният скептицизъм към управлението, 61% смятат, че то трябва да изкара пълен четири годишен мандат.
- Печеливш или губещ за участниците в управлението е сложният коалиционен формат? Този въпрос стои и ще продължава да стои вероятно през целия мандат на правителството. Към момента определено може да се каже, че на фона на доминиращото желание за стабилност, участниците във властта не само не губят, но дори и трупат известни електорални дивиденти. ГЕРБ (23.2%) продължава да се ползва с два пъти по-висок електорален потенциал от БСП (11.4%), която спада до своеобразно електорално дъно. ДПС удържа традиционната си подкрепа от 7.5%, но при значителен спад на одобрението за неговия лидер Лютви Местан, което се затваря изцяло в рамките на движението. Изразяваните от Реформаторския блок позиции по управленските политики по всичко изглежда се подкрепят от потенциалните му симпатизанти. В резултат, електоралната подкрепа за блока бележи лек ръст (6.5% от общия брой избиратели), а Радан Кънев постига удвояване на личния си рейтинг. Подкрепящите правителството Патриотичен фронт и АБВ също стабилизират резултата си, съответно на 5.1% и 2.9%, при по-висока популярност на техните лидери.

- Въпреки, че до местните избори има още осем месеца, интересът към тях все още нараства. Проучването не е представително за отделните общини, но то регистрира интересна обща картина. От една страна, на фона на общата криза на доверие, кметовете се отличават със сравнително висока подкрепа – 43% от гражданите са с положително отношение към кмета на тяхната община, при 17% – отрицателно. От друга страна обаче, намеренията за гласуване са твърде поляризираны – 42% възнамеряват да подкрепят действащите в момента кметове, а 39% искат промяна. Най-подкрепяни са кметовете на малките населени места и столицата, докато кметовете на част от областните и малки градове събират сериозни критики, което предвещава поредица от оспорвани битки.
- По актуалния през последните месеци дебат за частните пенсионни фондове и възможността за прехвърляне на вноски в НОИ, изследването очертава симптоматични тенденции. Само за около месец дебат, приблизително 7% (ок.200-250 хил. души) са взели решение да сменят фонда си. Мнозинството, особено работещите под 35 годишна възраст, остават обаче напълно неинформирани както за фонда, в който се осигуряват, така и за доходността му. Въпреки това, категоричните очаквания на мнозинството осигуряващи се в частни УПФ са, че те трябва да получат по-високи пенсии, от онези, които не се осигуряват допълнително.
- В началото на своя мандат кабинетът Борисов е изправен пред предизвикателството да разчупи омагьосания кръг, затворен в триадата „икономическа несигурност -> усещане за липса на справедливост -> ерозия на доверието към институциите“. Ако заложените в правителствената програма реформи възстановят доверието в държавността и върховенството на закона, които от своя страна да станат основа за нарастващо благосъстояние на хората – това може да даде кредит на управлението, което да разчита не само на пълен, но и на успешен мандат.

ИЗПИТАНИЕТО НА ВТОРИЯ КАБИНЕТ „БОРИСОВ“ – ОЧАКВАНИЯ ЗА СТАБИЛНОСТ НА ФОНА НА ИКОНОМИЧЕСКИ ПЕСИМИЗЪМ И НИСКО ДОВЕРИЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ

И в началото на 2015-та българите запазват пессимизма си за развитието на страната, характерен за последните пет години на икономическа криза – 53% смятат, че негативните икономически тенденции продължават, срещу само 5% оптимисти. В личен план притесненията са по-умерени: 38% смятат, че финансовото състояние на домакинството им се влошава, 5%, че се подобрява и 56%, че остава същото.

Освен пред икономическата и финансова несигурност на голяма част от българите, вторият кабинет „Борисов“ е изправен и пред сериозни социално-политически предизвикателства: да проведе реформите, с които се е ангажирал и без които тази несигурност може само да расте; да не допуска широко обществено недоволство с действията си, да удържа политическия баланс между подкрепящите го формации. Правителството стартира дейността си с одобрение от 24% срещу 36% неодобрение. Първите му стъпки получават най-силна подкрепа от привържениците на коалиционните партньори ГЕРБ (55%) и Реформаторския блок (29%). Симпатизантите на другите подкрепящи го партии – Патриотичния фронт и особено на АБВ – са по-резервираны към досегашните му действия, много по-критични и като цяло по-дистанцирани от управленските политики.

Въпреки крехката подкрепа за правителството в условията на сложна коалиционна динамика, управлението разполага с два съществени ресурса. Единият е доминиращото желание за стабилност - 61% от българските граждани искат кабинетът да изкара пълен мандат, срещу едва 13% настояващи за предсрочни избори. Тезата за четиригодишно управление застъпват не само симпатизантите на подкрепящите го партии, но и тези на най-яростните му опозиционни противници: 54% от привържениците на ДПС и 48% от тези на БСП. За сравнение, на втория месец след встъпването му в длъжност, едва 20% смятаха, че кабинетът „Орешарски“ трябва да изкара пълния си мандат.

Другият ресурс е в персоналните оценки за дейността на премиера и отделни министри, които започват със силен старт и печелят сериозно обществено одобрение. Положителните оценки за Борисов нарастват до 32%. Така, въпреки запазващите се полярни оценки за него, след българския еврокомисар Кристалина Георгиева, той се очертава като най-одобряваният национален политик.

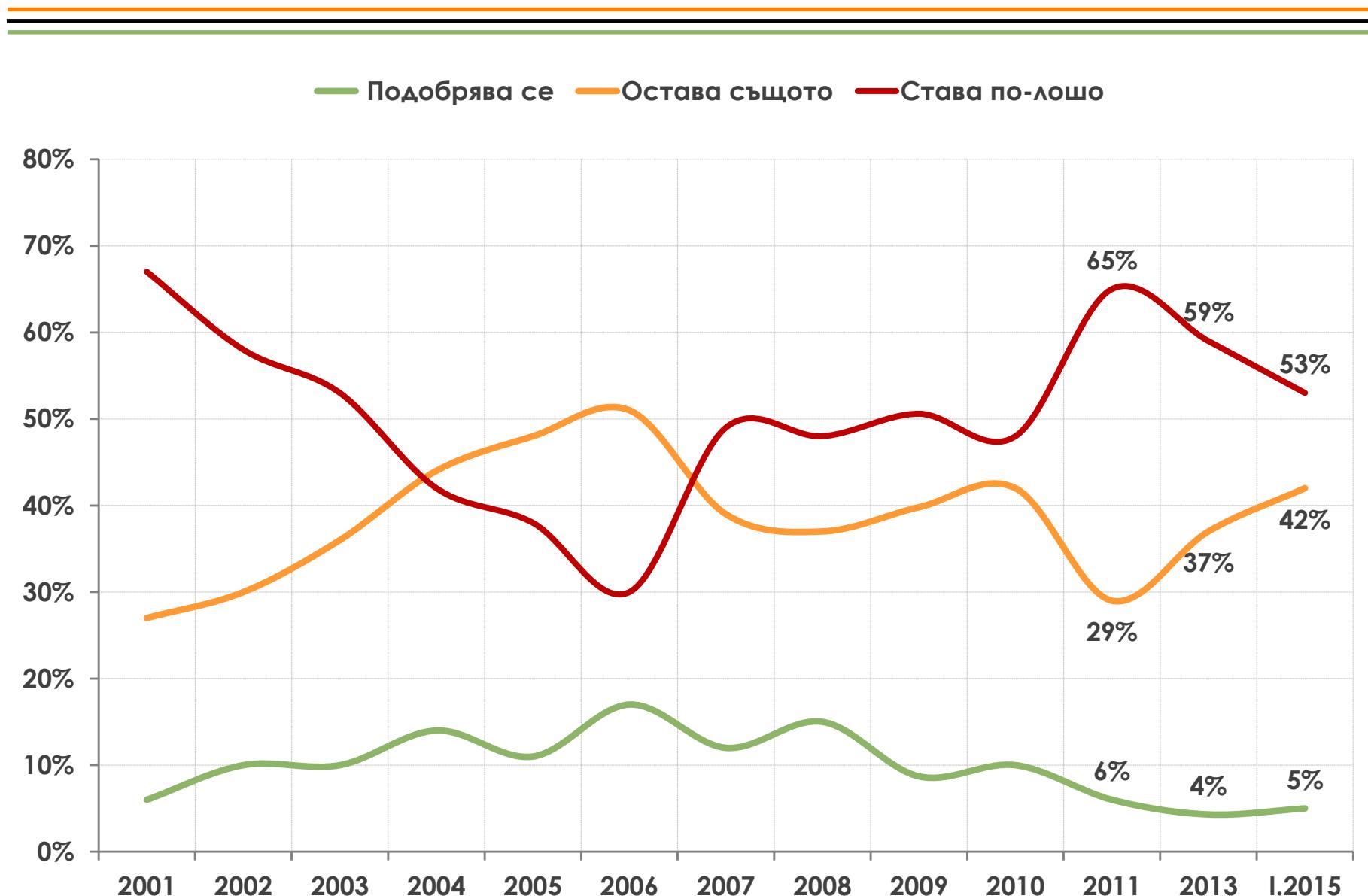
Мнозина министри остават все още непознати за широката публика, но няколко имена се открояват отчетливо пред останалите по популярност и одобрение. Четирима министри, които общественото мнение определя като най-успешни са - регионалният Лиляна Павлова (21,4%), здравният Петър Москов (21,1%), вицепремиерът Томислав Дончев (18,7%), социалният Ивайло Калфин (15,7%). Сравнение с първия кабинет „Борисов“ показва, че сред отличниците в началото на дейността му са били вътрешният министър Цветан Цветанов, финансовият Симеон Дянков и образователният Йорданка Фандъкова, докато социалният и здравните министри бяха устойчиво поставяни от хората в дъното на таблицата. За първи път социален и особено здравен министър заемат членните места по одобрение, което е и много сериозно предизвикателство пред политиката и реформите, с които са се ангажирали. Спорни решения и прояви от първите месеци пораждат висока критичност към транспортния министър Ивайло Московски (12% го определят като неуспешен), образователният Тодор Танев, финансия Владислав Горанов, икономическия Божидар Лукарски (по 11% ги оценяват като неуспешни) и енергийния Теменужка Петкова (10%).

Отношението към президента Росен Плевнелиев остава поляризирано. Той запазва регистрираното през есента на миналата година одобрение от 29%, срещу 34% неодобрение и 37% неутрални оценки. По-голяма от средното подкрепа за държавния глава изразяват най-вече привържениците на ГЕРБ и Реформаторския блок, но и тези на Патриотичния фронт и АБВ. Силно негативни са симпатизантите на БСП и Атака.

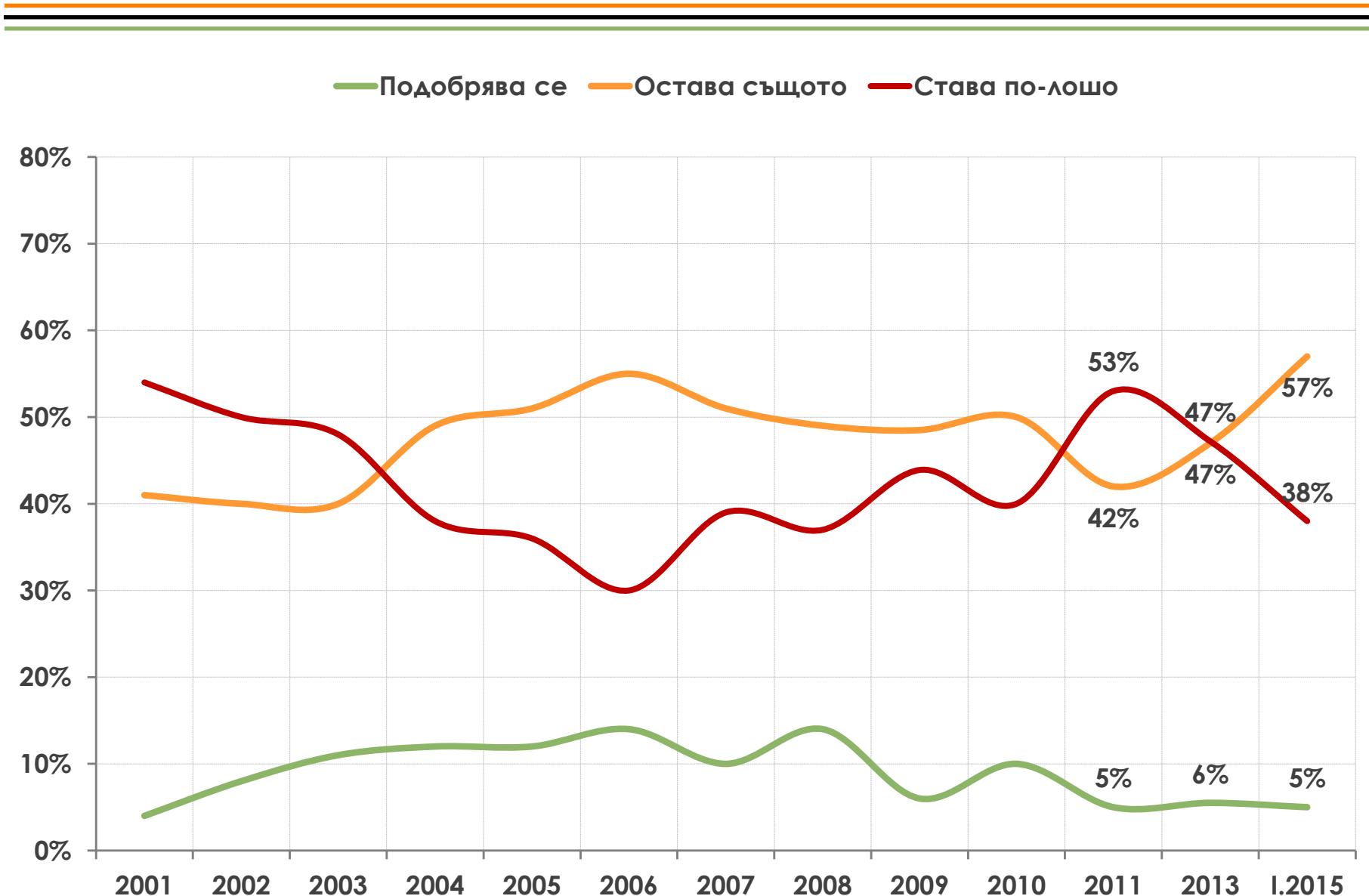
Ерозията на доверие, обхванала всички държавни институции през последните две години на остра поляризация и политически конфликти, е оставила траен отпечатък върху отношението към парламента. Въпреки че в 43-то Народно събрание са представени партии, получили вота на 93% от гласувалите граждани, то започва мандата си с едва 11% одобрение, срещу 46% неодобрение и 42% неутрални оценки. Следващите няколко месеца ще са решителни за това в каква посока ще се ориентират мнозинството от неутралните към момента мнения: дали парламентът ще убеди избирателите във възможността да изпълнява отговорно функциите си или бързо ще се дискредитира, както се случи с 42-то НС.

Другата ключова за организацията на обществения живот и доверието на гражданите система, съдебната, също среща нарастващо неодобрение – както към дейността на съда, така и на прокуратурата. Едва 8% от българските граждани вярват, че ако срещу тях бъде извършено посегателство, съдът ще направи всичко възможно извършителите да получат справедливо наказание. Същевременно, оценките за дейността на главния прокурор Сотир Цацаров, който преди година беше една от малкото публични фигури с положителен рейтинг, сега спадат до 11% положителни срещу 42% отрицателни.

ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ НА СТРАНАТА

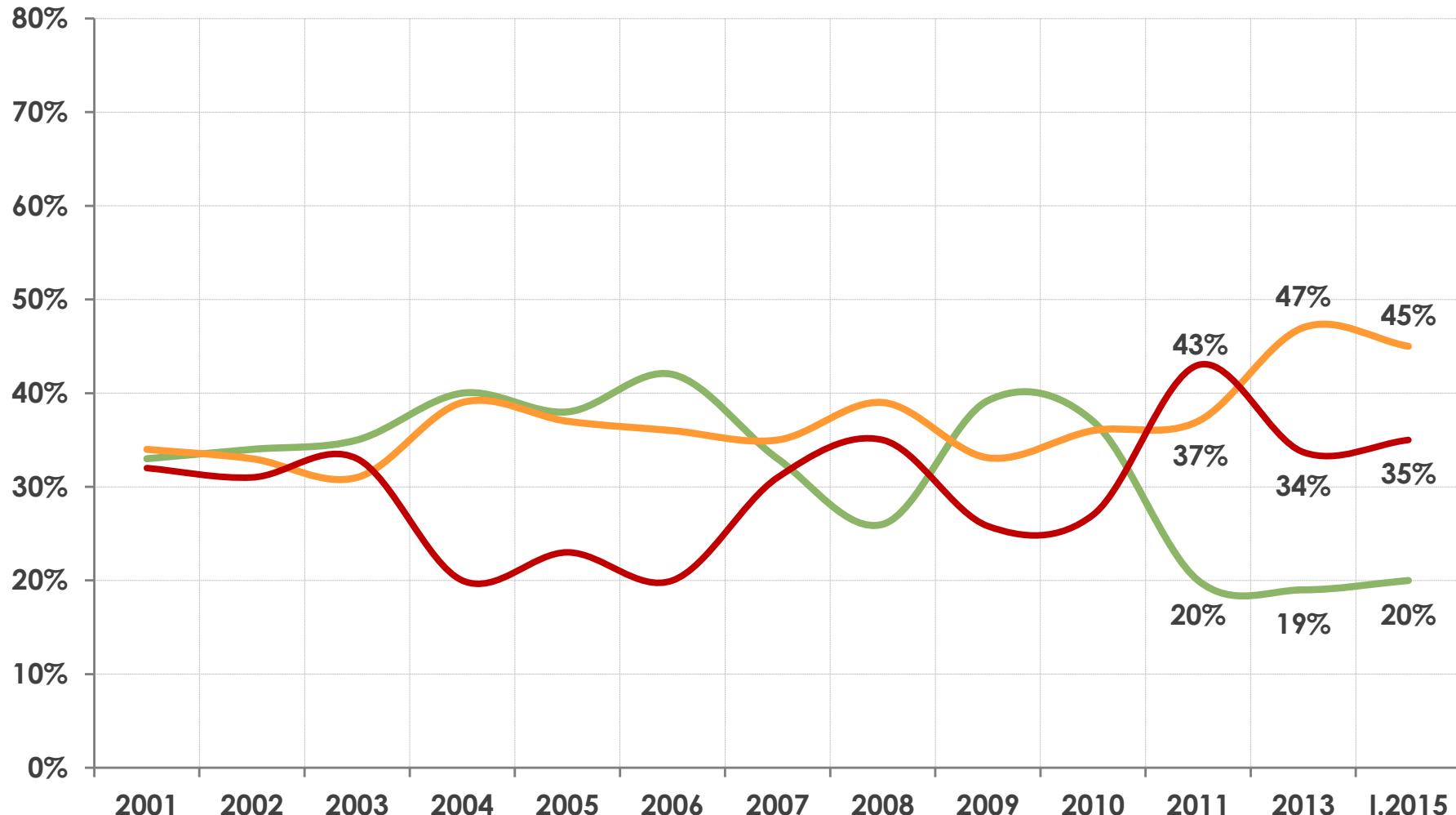

ОЦЕНКА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА

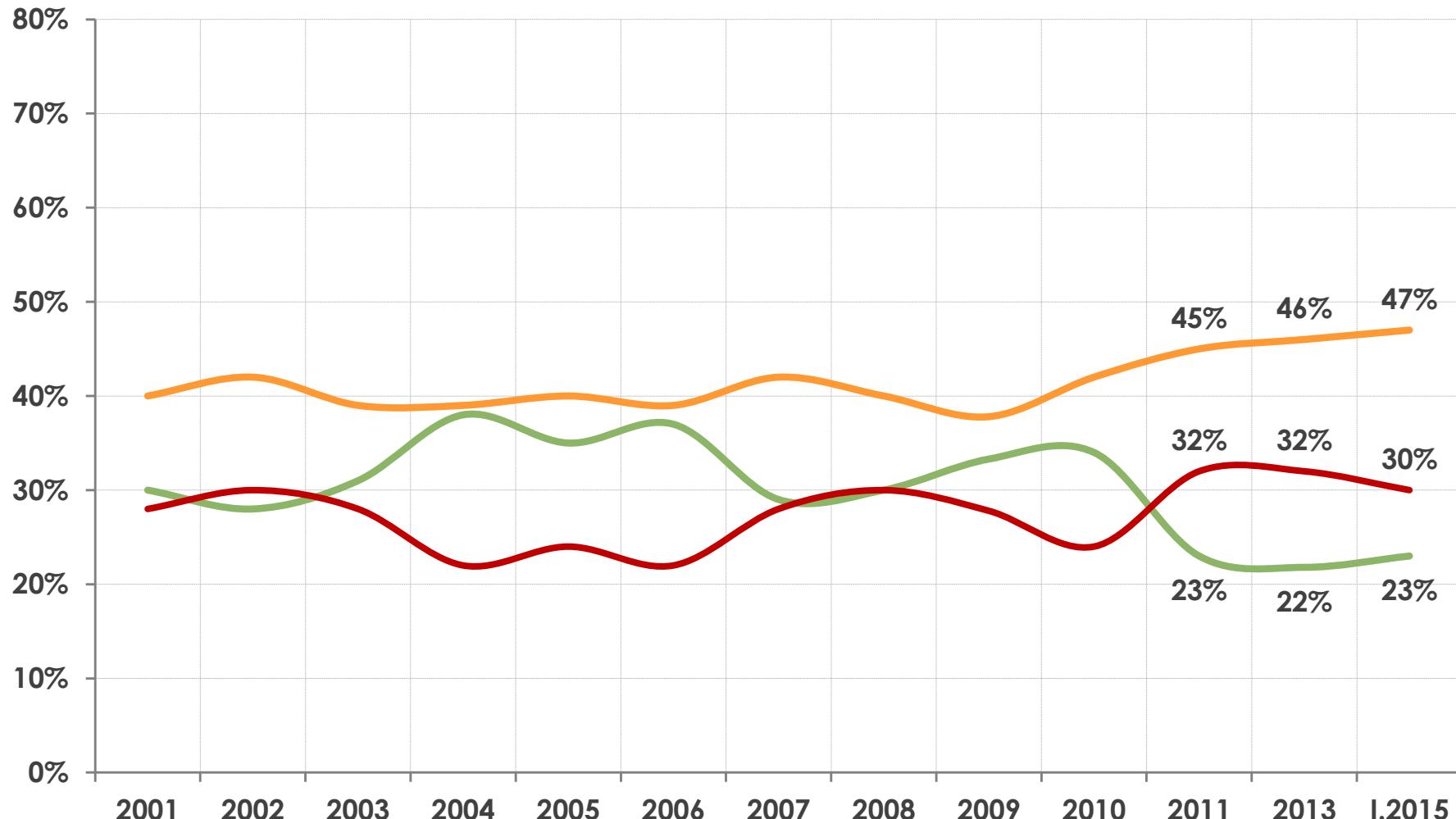
ОЧАКВАНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИТУАЦИЯ В СТРАНАТА

— Очаквам подобрение — Без промяна — Очаквам влошаване

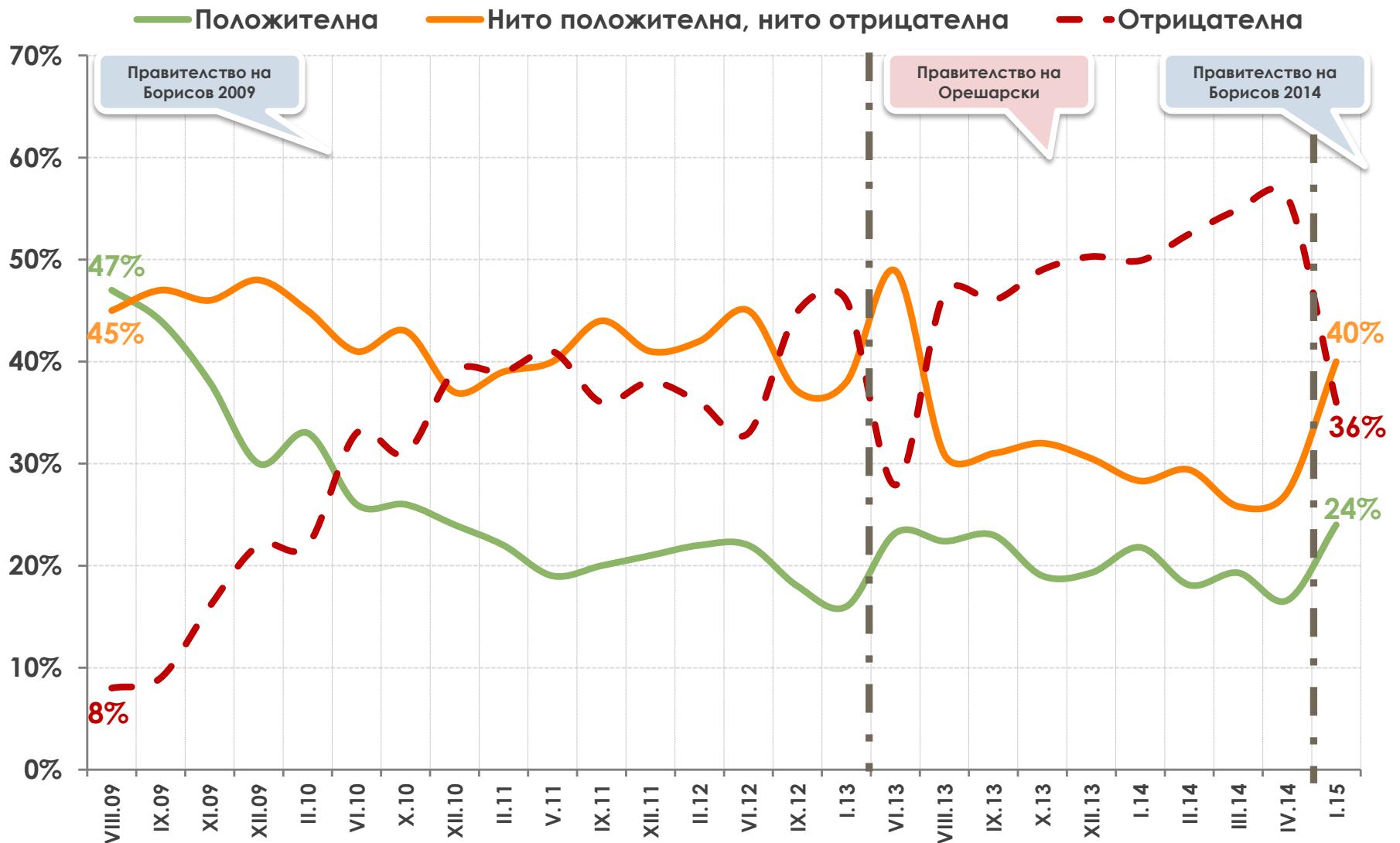

ОЧАКВАНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА

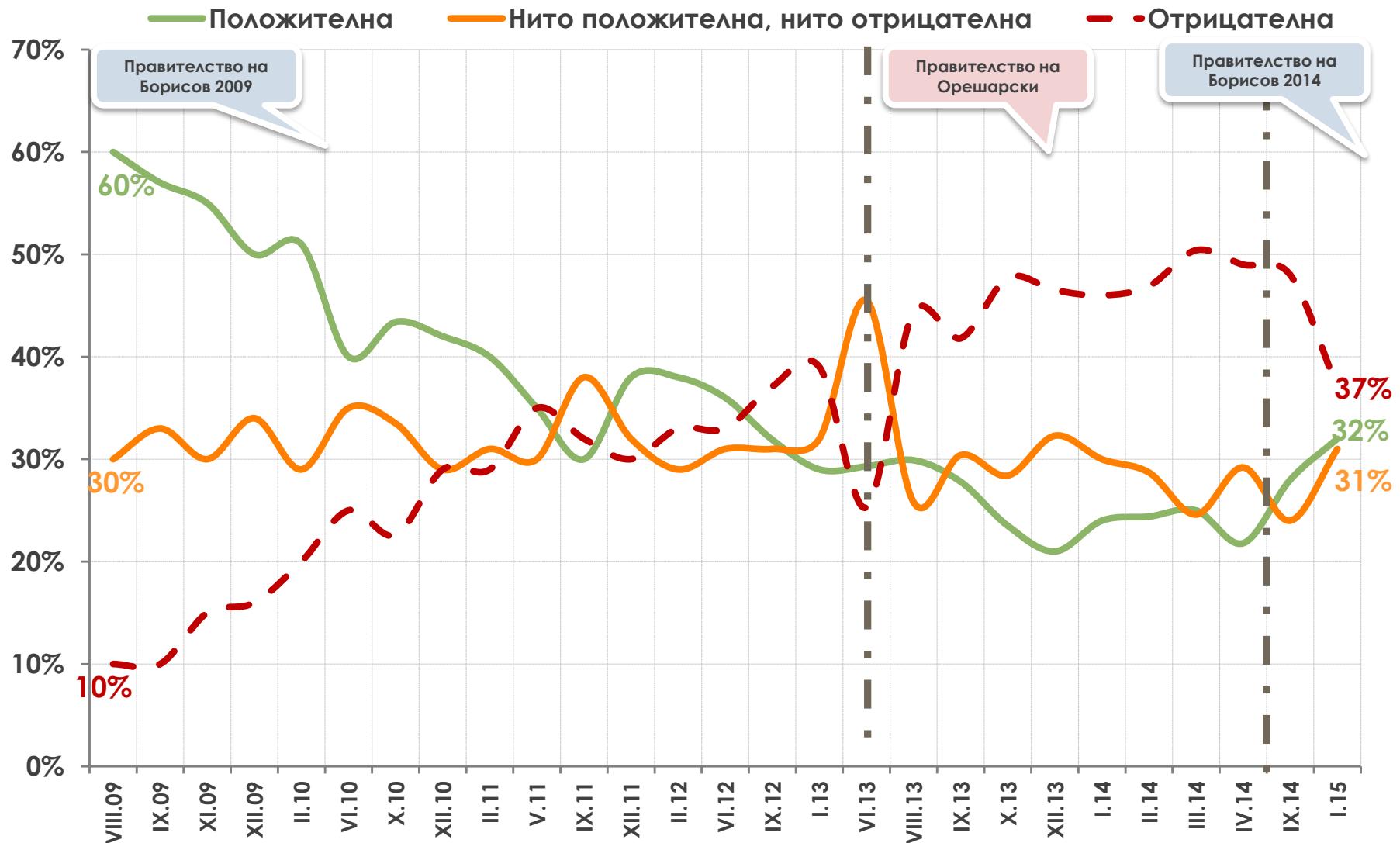
— Очаквам подобрене — Без промяна — Очаквам влошаване

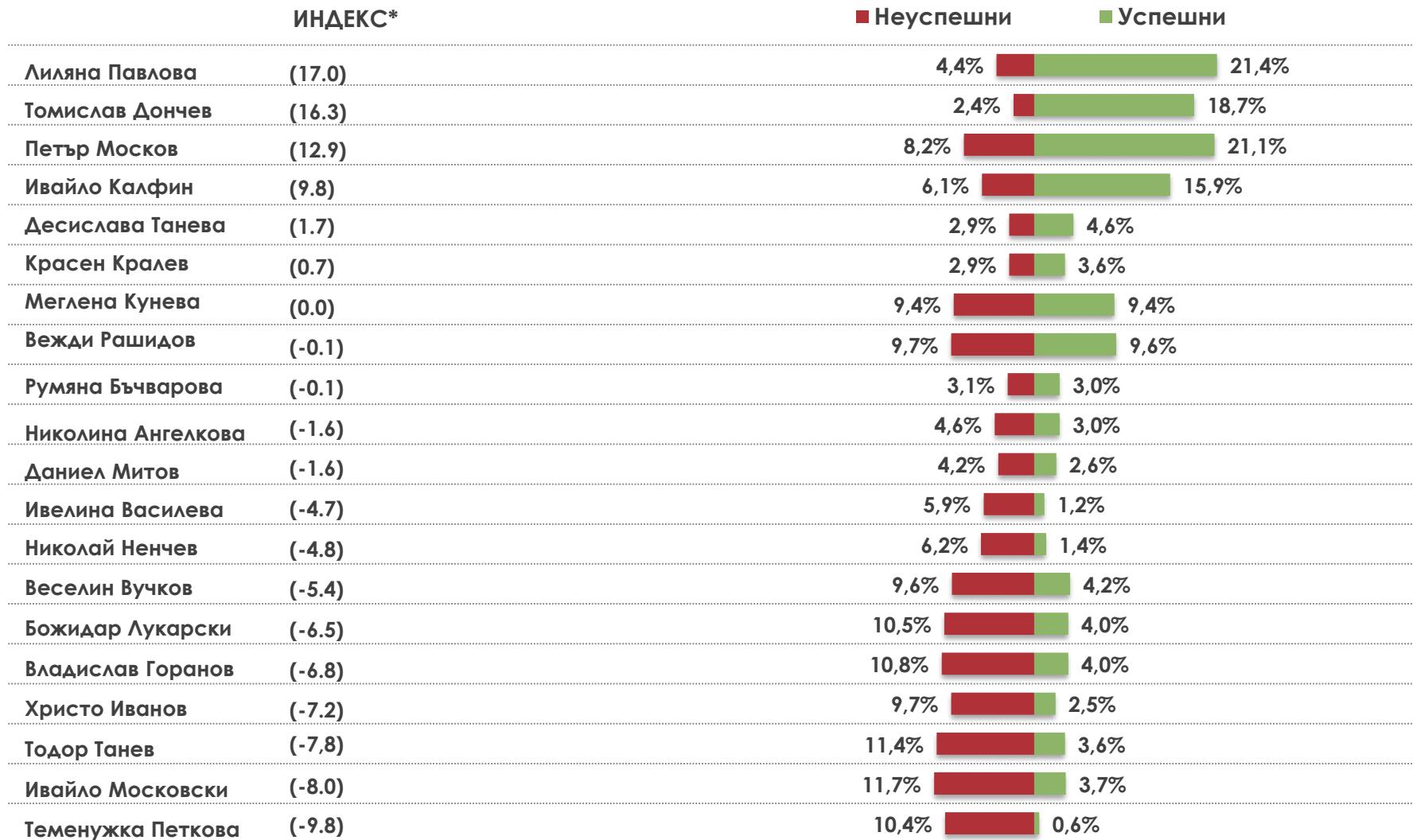
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ

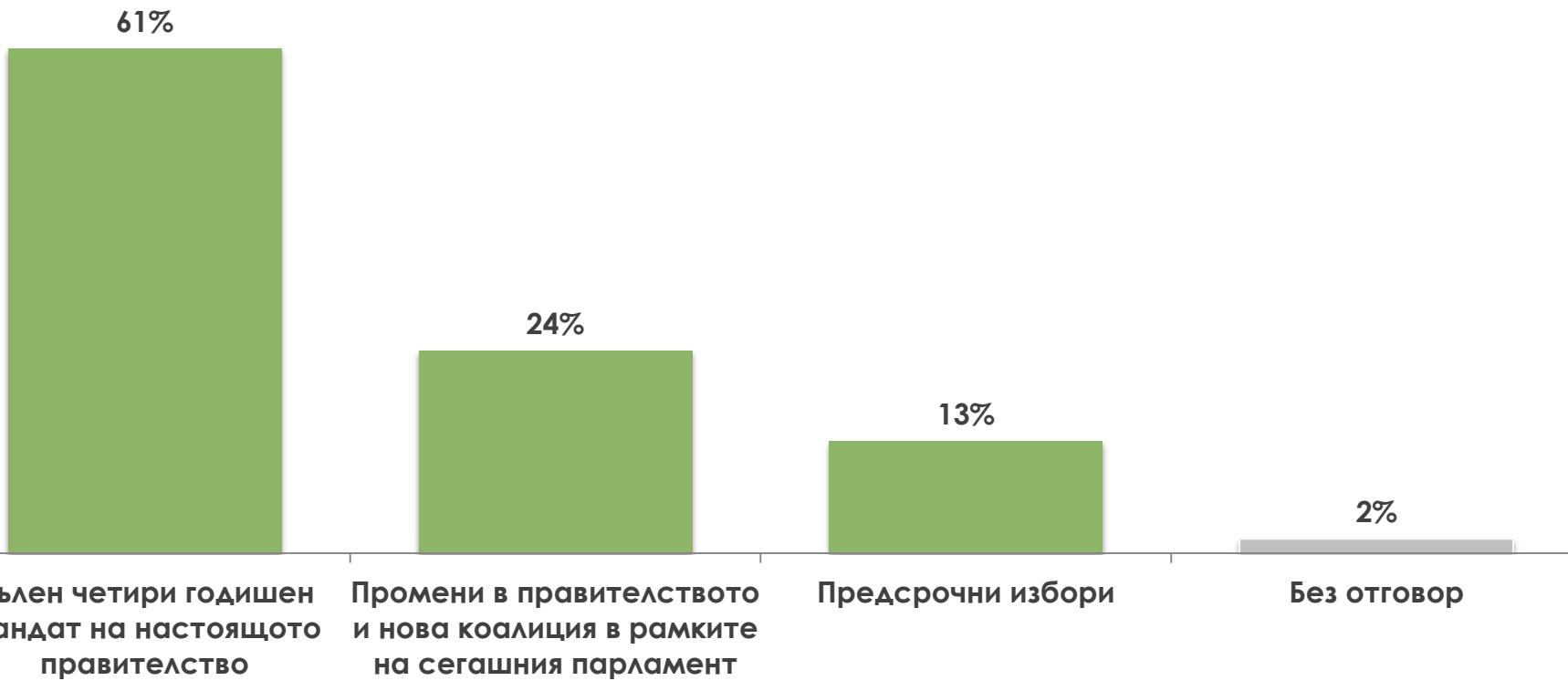

ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ*

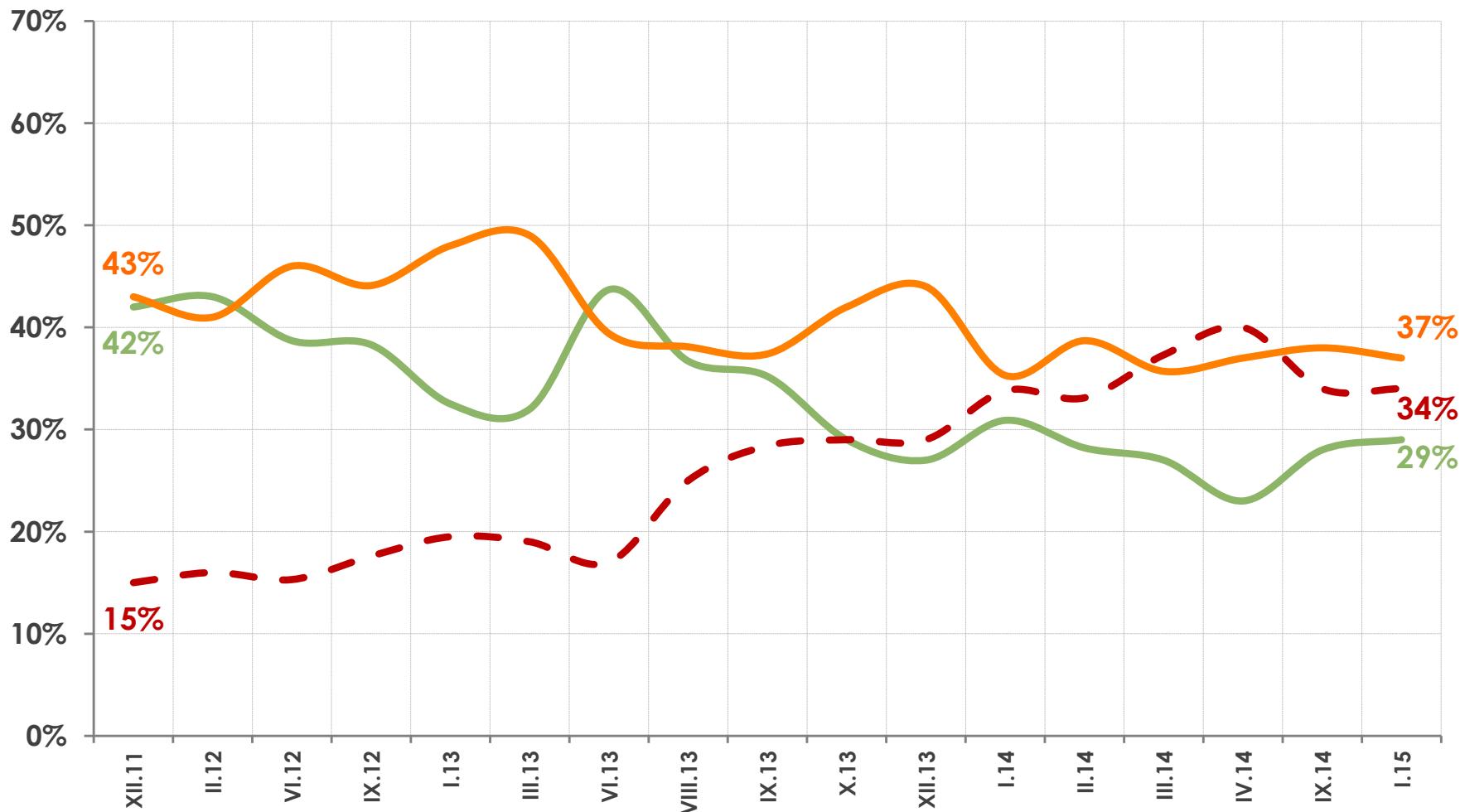
* Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

КОЙ ОТ СЛЕДНИТЕ ВАРИАНТИ СПОРЕД ВАС Е НАЙ-ДОБЪР ЗА БЪЛГАРИЯ?

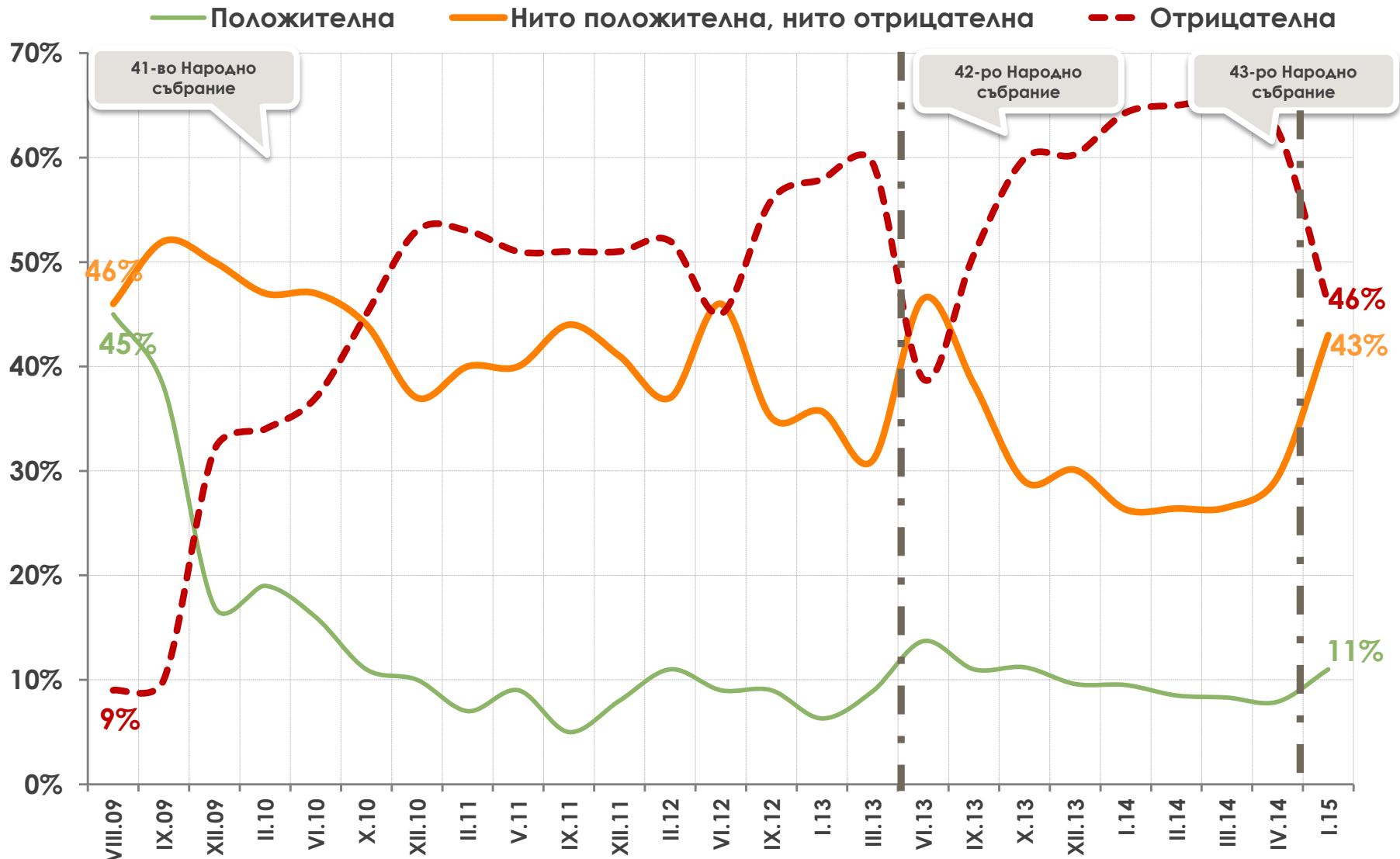

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

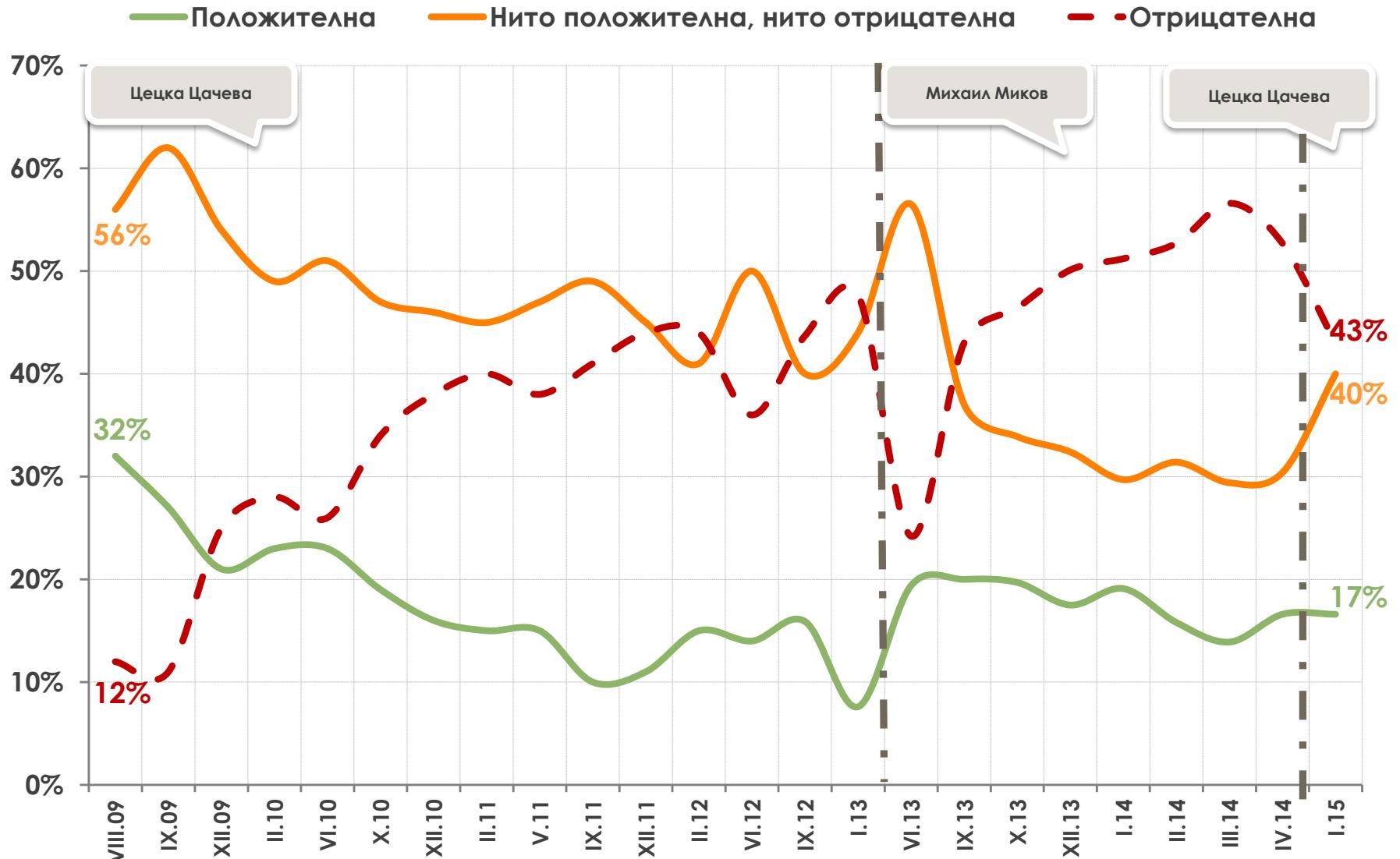
— Положителна — Нито положителна, нито отрицателна - - Отрицателна

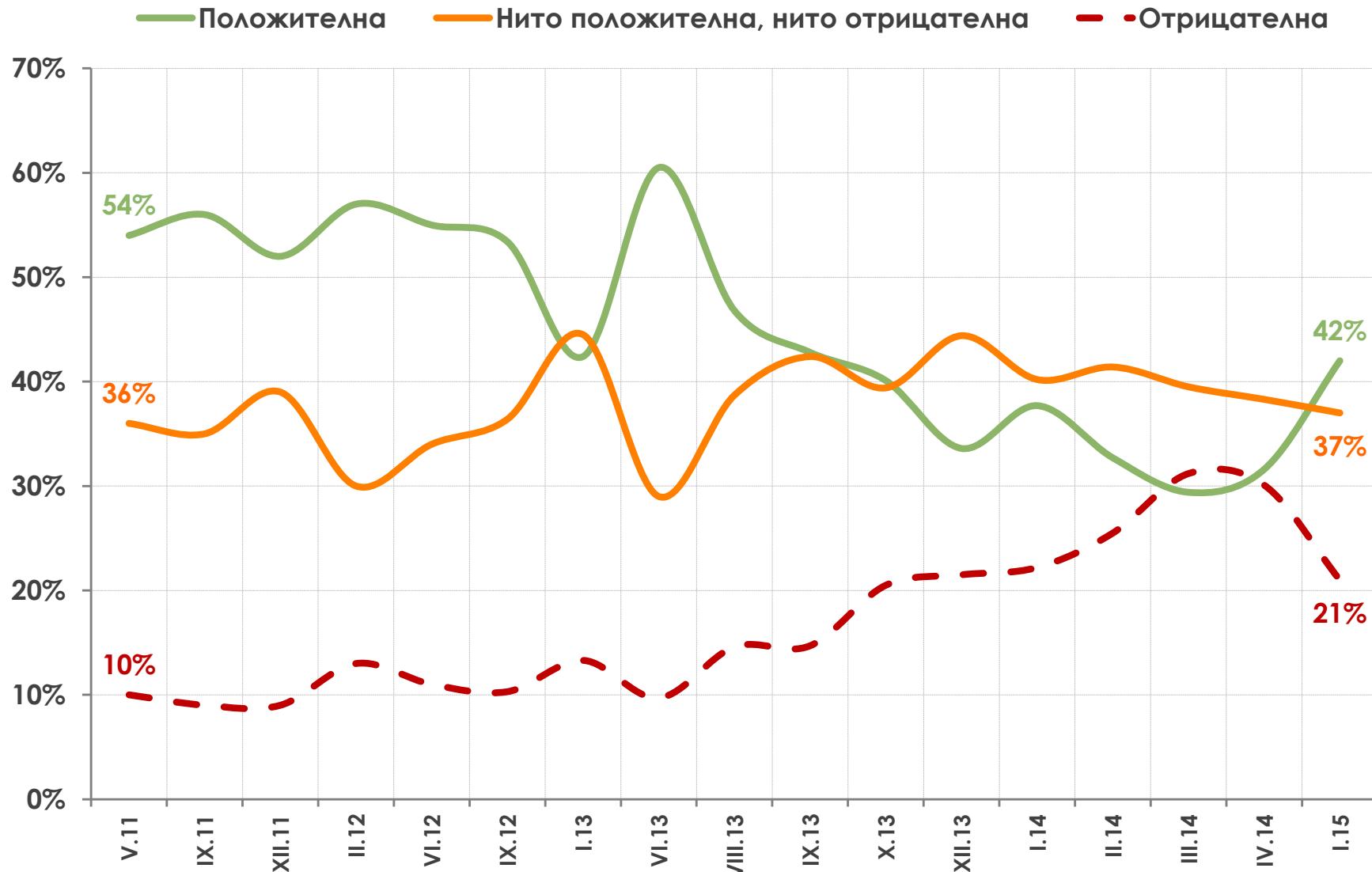
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

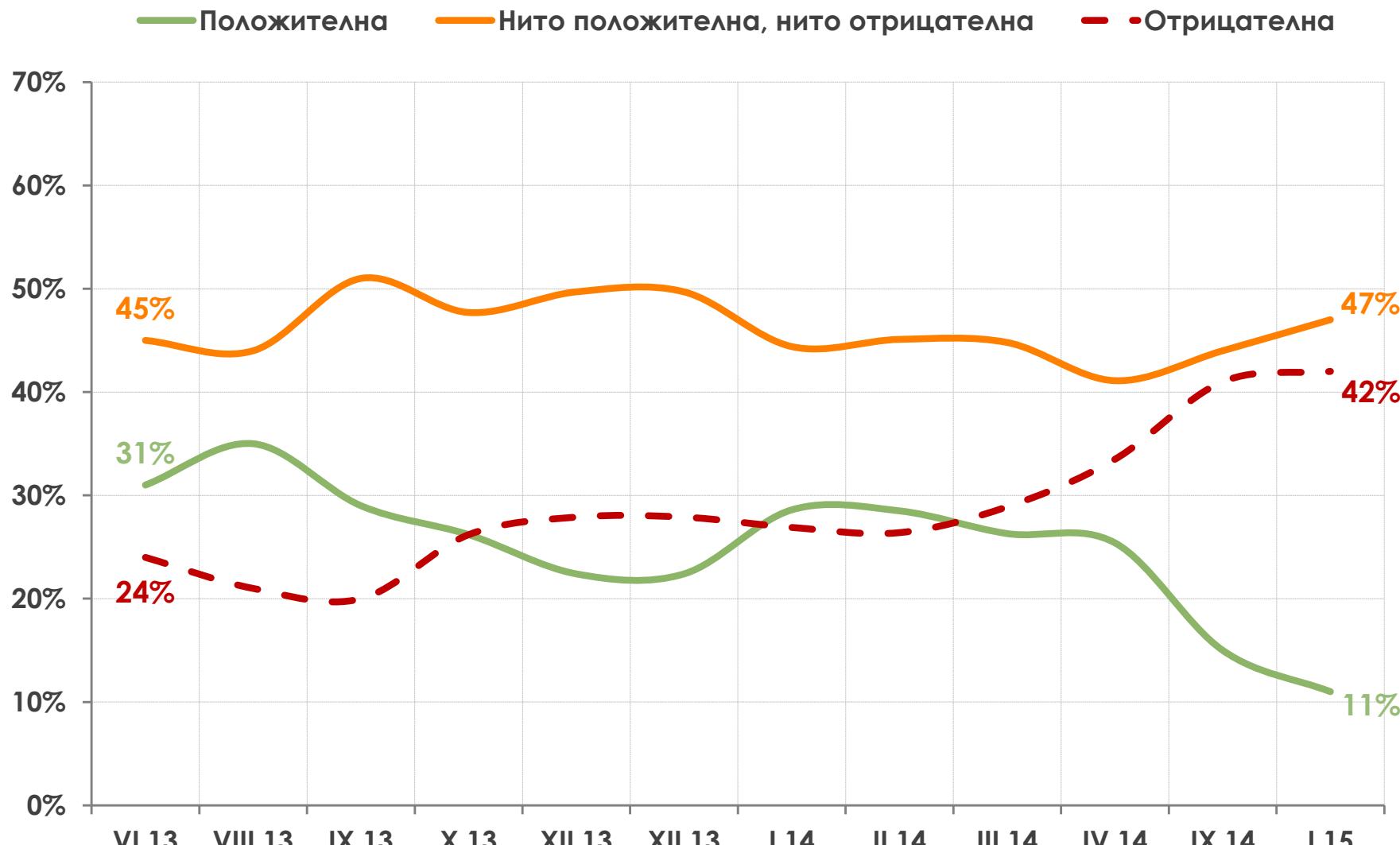
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ, ДОВЕРИЕ В ЛИДЕРИ И КМЕТОВЕ НА ОБЩИНИ

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ, ДОВЕРИЕ В ЛИДЕРИ И КМЕТОВЕ НА ОБЩИНИ

Проучването на Алфа Рисърч, показва електорална стабилизация на партиите от управляващата коалиция, както и на техните лидери. Най-отчетлив ръст в рейтинга е налице при представителите на партиите от Реформаторски блок и особено – при Радан Кънев. В същото време рязкото пропадане на ББЦ, успоредно с установяването на БСП на едни от най-ниските стойности за последните години, носи, поне за момента, допълнително електорално спокойствие за управляващите партии.

- ГЕРБ запазва двойната дистанция спрямо БСП от предсрочните избори през октомври 2014. Лидерът й Борисов стабилизира личния си рейтинг и дори отбелязва лек ръст, дължащ се до голяма степен на ролята му на министър председател. В същото време партията има двама от тримата най-успешни министри на кабинета, което също допринася за електоралната ѝ стабилизация. Въпреки тези тенденции, хипотетични парламентарни избори не биха донесли на ГЕРБ значително по-добри позиции от настоящите. Тя би получила отново около една трета от потенциалните гласове и отново би ѝ се наложило да търси коалиционни партньори за управление.
- БСП събира 11.4% от имащите право на глас, което за нея е своеобразно електорално дъно. Тя все по-устойчиво се приближава до третата политическа сила – ДПС – отколкото до водача ГЕРБ. Ако към това се добави и леко ерозиращият личен рейтинг на лидера Миков (от 16% на 14% за периода след изборите) впечатлението е, че проблемите пред партията съвсем не са останали в миналото.
- ДПС получава електорален резултат в рамките на обичайнния (7.5%), което ѝ отрежда трета позиция. Много ниско е обаче общественото одобрение за лидера Лютви Местан, което на практика е ограничено изцяло до електората на движението. Спадът е особено впечатляващ, ако бъде проследен в рамките на последната година (от 13% на 7%).

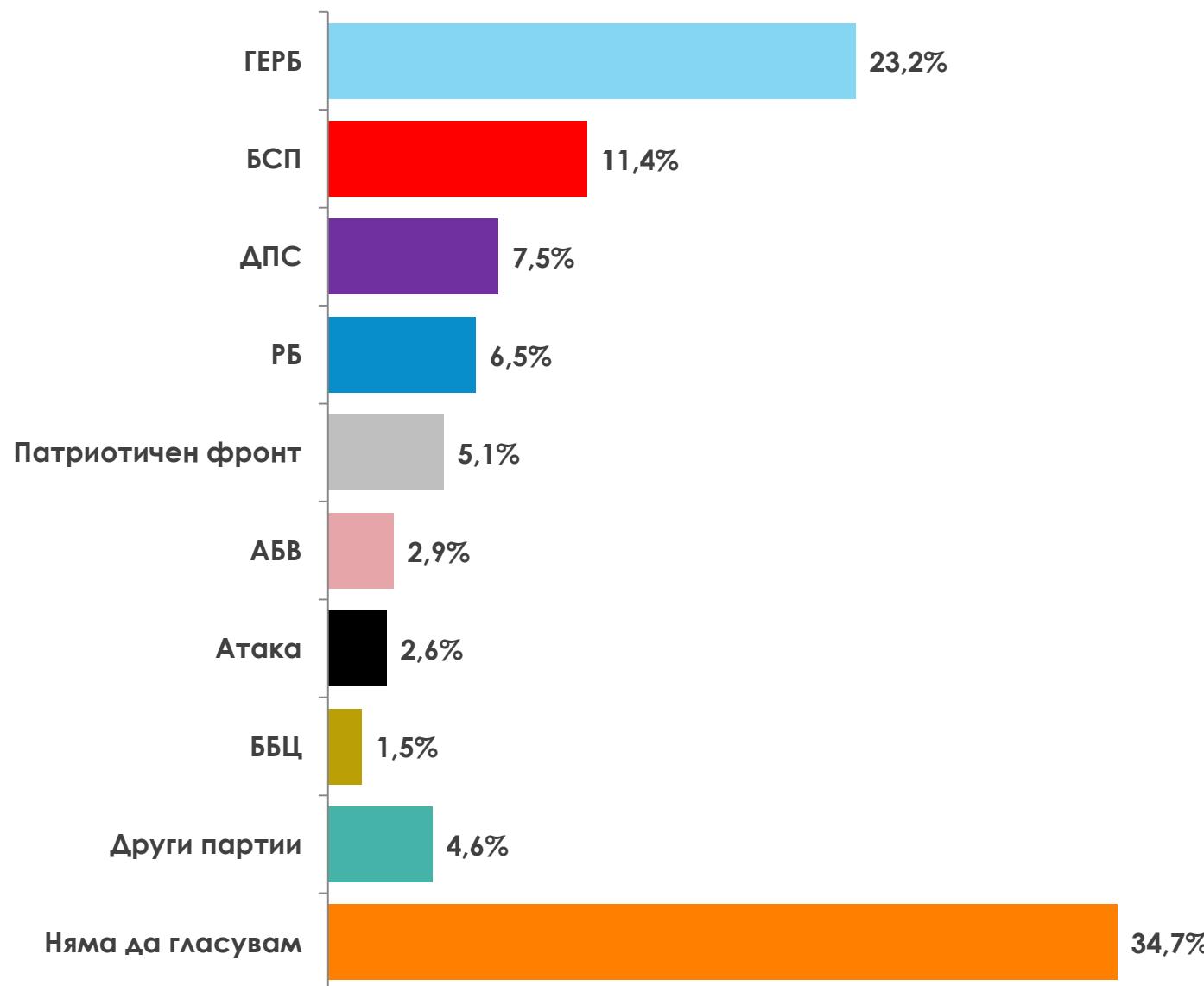
ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ, ДОВЕРИЕ В ЛИДЕРИ И КМЕТОВЕ НА ОБЩИНИ

- Противно на някои предварителните хипотези, Реформаторският блок не губи електорални симпатии от съвместната си коалиция с ГЕРБ. Нещо повече, освен че стабилизира електоралната си подкрепа (6,5% от всички избиратели), блокът успява значително да популяризира свои водещи лица. Освен натрупаният за кратко време висок рейтинг на министър Москов, впечатляваща промяна е налице и при Радан Кънев. За същия период той е удвоил личния си резултат – от 7% на 14%. Лек ръст е налице и при рейтинга на Меглена Кунева като лидер на ДБГ - от 11% на 14%.
- Подобен ефект, но в по-умерени диапазон, се наблюдава и при Патриотичния фронт. Формацията е затвърдила електоралната си подкрепа малко над нивата от изборите през октомври, като същевременно е разширила популярността на своите лидери. Красимир Каракачанов е с рейтинг от 13%, а Валери Симеонов с 11%, като популярността на лидера на НФСБ нараства в периода след изборите и съставянето на кабинет.
- От партиите, подкрепящи кабинета, относително най-слаб електорален бонус извлича АБВ. Формацията стабилизира резултата си от парламентарните избори и дори леко изпреварва Атака. При нея обаче е налице много интересен феномен – въпреки традиционно високия рейтинг на лидера Й. Първанов (23%) и високото одобрение за Ивайло Калфин, тази лична популярност не води до по-съществен ръст в електоралната подкрепа. Партията няма изявени парламентарни говорители и остава с не много ясна идентификация като политически субект.
- С 2.6% Атака, макар и изпреварена от АБВ, също потвърждава резултата си от предсрочните избори. Нараства леко и персоналният рейтинг на лидера Й. Малко вероятно е формацията тепърва да губи позиции за сметка на Патриотичния фронт, особено ако се вземе предвид не особено благоприятното отношение на голяма част от електората й към лидерите Каракачанов и Симеонов.
- Най-драстична промяна за последните няколко месеца се наблюдава при ББЦ. На практика след изборите движението буквально „изпада“ от електоралната карта на страната, а рейтингът на Николай Бареков се стопява наполовина /до 4%/.

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

Рейтинг на доверие	X.13	XII.13	I.14	II.14	III.14	IV.14	IX.14	I.15
Бойко Борисов	24%	21%	24%	21%	22%	23%	28%	32%
Георги Първанов	30%	27%	30%	21%	17%	21%	22%	23%
Михаил Миков	-	-	-	-	-	-	16%	14%
Меглена Кунева	16%	14%	12%	10%	7%	8%	11%	14%
Радан Кънев	4%	7%	7%	7%	7%	6%	7%	14%
Красимир Каракачанов	-	-	-	-	-	-	-	13%
Валери Симеонов	6%	7%	9%	9%	8%	7%	8%	11%
Волен Сидеров	7%	5%	5%	4%	4%	5%	6%	8%
Божидар Лукарски	-	-	-	-	-	-	-	8%
Лютви Местан	12%	13%	11%	10%	7%	7%	7%	7%
Николай Бареков	-	-	10%	11%	8%	8%	8%	4%

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ:

НАГЛАСИ ПРЕДИ МЕСТНИТЕ ИЗБОРИ 2015 – ПОДКРЕПА ЗА КМЕТОВЕТЕ НА СТОЛИЦАТА И НАЙ-МАЛКИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ДОМИНИРАЩО ЖЕЛАНИЕ ЗА ПРОМЯНА В ОСТАНАЛИТЕ

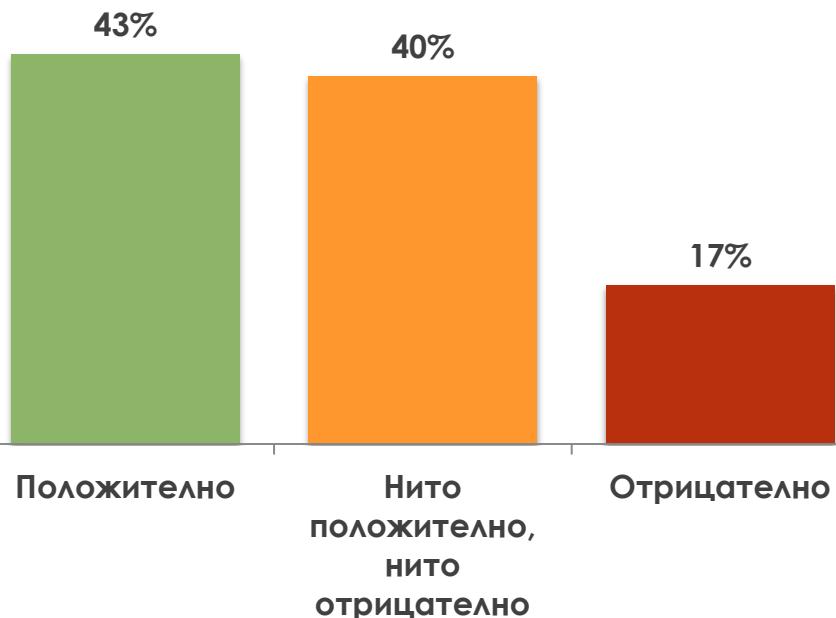
Макар до местните избори да има още почти осем месеца, интересът към тях видимо нараства. Едва една пета от интервюираните са твърдо убедени, че няма да гласуват на тях, при 35% нежелаещи да гласуват на евентуални парламентарни избори. Настоящото национално проучване не може да бъде прогноза за резултата от местния вот в отделните населени места, но очертава няколко важни тенденции:

- Налице е значително по-високо доверие към кметовете на общини в сравнение с отношението към останалите институции и политици в страната. 43% от анкетираните декларират положително отношение към кмета на тяхната община при 17% - отрицателно. Значителен е дялът на умерените скептици (40%), от които в крайна сметка ще зависи и резултатът от вота.
- Погледнати като цяло, намеренията за гласуване са твърде поляризираны – 42% възнамеряват да подкрепят действащите в момента кметове, а 39% искат промяна и заявяват намерение да гласуват за нов кмет.
- Изключително интересно е разпределението на протестния вот по типове населени места. Относително най-малко засегнати от него са малките общини и селата, където 61% от населението изразява готовност да подкрепи настоящите кметове. Сходна, макар и по-слаба тенденция, е налице и в най-голямата община – столична. Мнозинството, 42% смятат да гласуват за Й.Фандъкова, а 35% - за нов кмет.
- В останалите градове картина се обръща – в съотношение 40%:35% за областните центрове и 51%:29% за малките градове доминира желанието за промяна и избор на нов градоначалник.

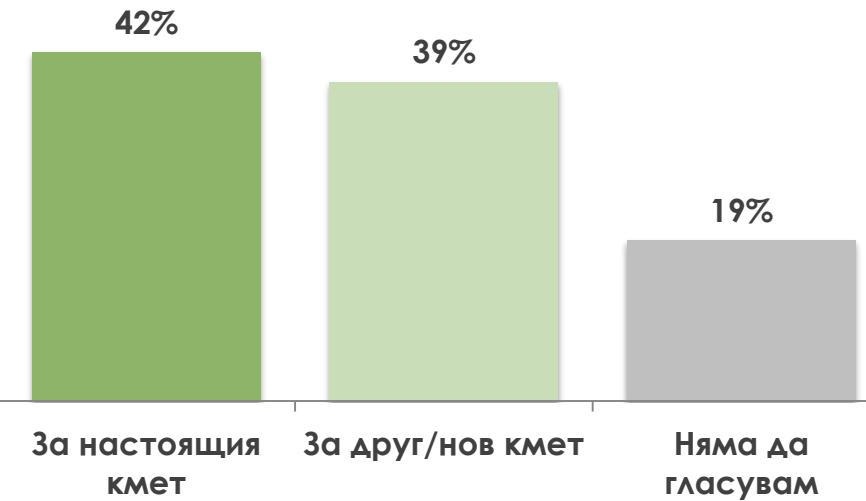
Имайки предвид фрагментацията на политическия спектър на национално равнище, както и разликите в икономическото развитие, перспективите за живот и начина на управление на различните населени места, може да се очаква оспорвана битка, особено по отношение на общинските съвети, в част от областните градове и средните по големина общини.

ОЦЕНКА ЗА РАБОТАТА НА КМЕТОВЕТЕ И НАМЕРЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА

Какво е отношението ви към кмета на вашата община?

За кого смятате да гласувате на местните избори през есента – за настоящия или за нов кмет?

АЛТЕРНАТИВАТА „НОИ ИЛИ ЧАСТЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД“ – БИТКА ЗА ВНОСКИТЕ НА НЕИНФОРМИРАНИТЕ ГРАЖДАНИ

За близо тринаесет годишното си съществуване, допълнителното задължително пенсионно осигуряване (т.нар. втори стълб) и респ. универсалните пенсионни фондове никога не са предизвиквали толкова висок публичен интерес, колкото през последния месец. В резултат на идеята на финансовото министерство, според която, ако не декларират до една година в кой УПФ биха искали да се осигуряват, новопостъпващите работници и служители автоматично да бъдат насочвани към НОИ без право на преместване, се разгоряха бурни дискусии, които извадиха на светло поне част от проблемите в тази сфера, до скоро волно или неволно заобикаляни.

Изследването на Алфа Рисърч откроява поне три сериозни проблема във взаимодействието НОИ – УПФ – осигурени лица, които могат да се окажат цъкащи бомби.

- На първо място, изключително слаба активност на УПФ в усилията за привличане на клиенти и в тяхното информиране. Към началото на 2015г. едва половината от работещите, които са на възраст под 55 години (т.е. лицата, които трябва да се осигуряват в УПФ) са информирани в кой фонд се осигуряват. А каква е доходността на тези фондове остава загадка дори и за най-информираните. 5% са се позаинтересували „кой е техният фонд“ след началото на дебата и са успели да научат, други 4% също са проявили интерес, но така и не са успели да разберат. В тази ситуация, ако някой иска да акумулира парите на „незаинтересованите“, той би имал голямо поле за действие - 40% от родените след 1959г. работещи декларираат, че никой не ги е информирал, те не са се интересували и едва сега разбират значението на този избор. Колкото по-млади са хората, толкова по-неинформирани са. Относително най-много знания имат работещите над 40 годишна възраст, които е трявало да правят избор при създаването на УПФ. С течение на времето, както активността по привличането на клиенти, така и отчетността пред вложителите от страна на фондовете, постепенно е намалявала.

- Второ, общо 7%, или около 200 000 - 250 000 са работещите, които в резултат от дебатите възнамеряват да преместят парите си: 4% в друг частен пенсионен фонд, 3% - в НОИ. Убедени, че ще останат в досегашния си фонд са 53%. Малко над една трета са колебаещите се, или незаинтересованите как точно да постъпят. Тук отново трябва да се подчертава, че ако съществуват механизми за „автоматично преразпределение“, то те могат да обхванат вноските на около 800 000 души, което освен голям финансов ресурс би било и мощно средство за социално влияние.
- И трето, както мениджърите на частните пенсионни фондове, така и представителите на държавата е добре да знаят, че четирима от всеки десет вложители в УПФ (43%) са убедени, че осигурявайки се „допълнително задължително“ трябва да получат по-висока пенсия в сравнение с човек със сходна професия и длъжност, който не внася допълнителна пенсионна осигуровка. Ако след няколко години, когато започнат да се пенсионират първите вложители в УПФ, тези очаквания не бъдат оправдани, към сегашните проблеми с НОИ може да се насложи и още един, с не по-малко взривоопасен ефект.

НАГЛАСИ КЪМ ПЕНСИОННА РЕФОРМА

Знаете ли в кой Универсален пенсионен фонд внасяте задължителната допълнителна
пенсионна осигуровка?

51%

40%

Да, отдавна знам

Заинтересувах се последния
месец и успях да науча

Заинтересувах се последния
месец, но не успях да науча

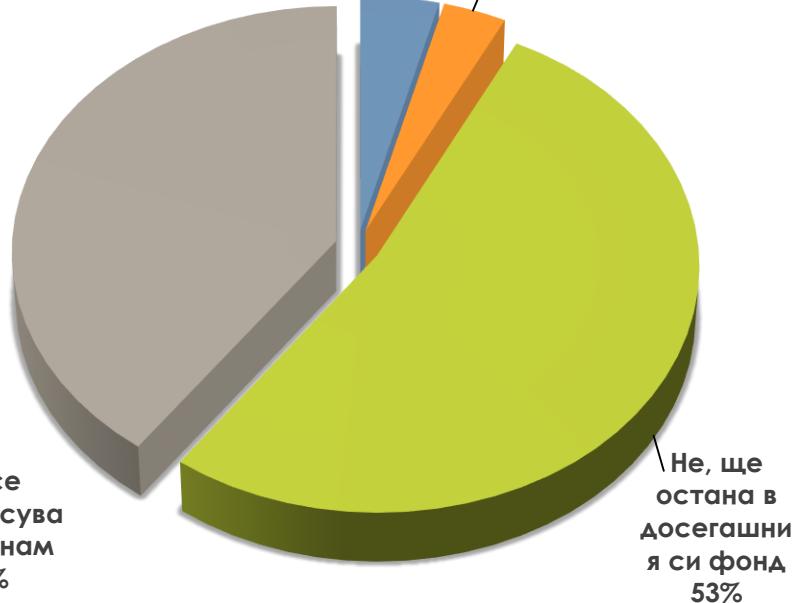
Не съм се интересувал

НАГЛАСИ КЪМ ПЕНСИОННА РЕФОРМА

Смятате ли да преместите парите си от сегашния ви Универсален пенсионен фонд в друг?

Да, в друг частен пенсионен фонд
4%

3%

Какви са вашите очаквания - да получите по-висока, същата, или по-ниска пенсия от родените преди 1959г., които са с вашата длъжност и доходи, но не внасят осигуровка в УПФ?

43%

35%

Не се интересувам, не знам

СВОБОДА И/ИЛИ СИГУРНОСТЬ

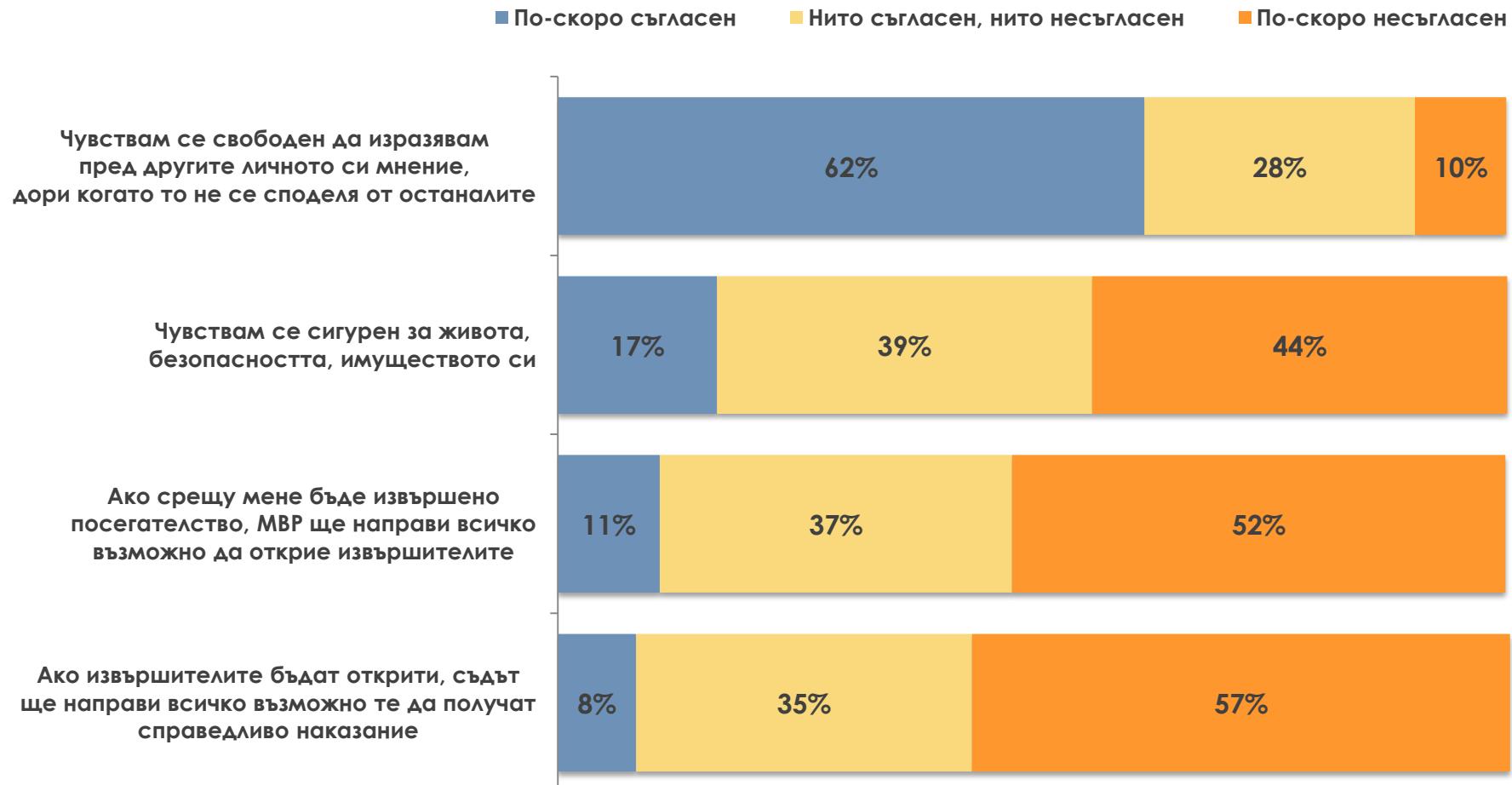
Терористичната атака срещу френския сатиричен седмичник „Шарли Ебдо“ за пореден път изостри дебата, който на приливи и отливи се възобновява след 11 септември 2001г. – възможно ли е демократичният свят да запази в същия обем и по същия начин свободите, които стоят в неговата основа, или трябва да жертва част от тях в името на сигурността? Макар и да сме далеч от най-горещите точки на тероризма, тази дилема със сигурност ще се поставя все по-силно и в България, а от начина по който българските граждани преживяват своите свободи и своите ограничения, заплахите и рисковете пред себе си и пред обществото, до голяма степен ще зависи позицията им по конкретни казуси, които в един или друг момент ще трябва да бъдат решавани.

На ценностно равнище българските граждани реагират така, както мнозинството европейски граждани и техните лидери – в защита свободата на словото (62%) и проявявайки солидарност с френското общество в реакциите му срещу терористичния акт (82%).

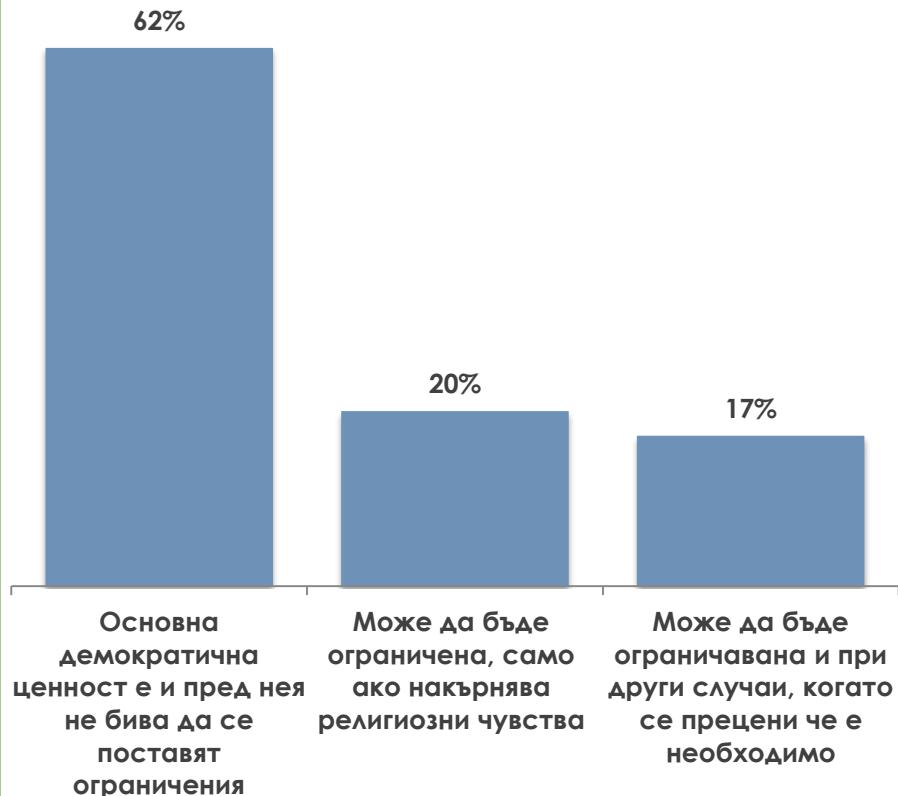
Ако въпросът за свободата и сигурността обаче бъде пренесен на лично равнище, се очертава много по-сложна картина. Сериозно мнозинство, 62% от анкетираните твърдят, че се чувстват свободни да изразяват публично мнението си, дори когато то не се споделя от останалите. Същевременно едва 17% се чувстват сигурни за живота, безопасността и имуществото си. Още по-малко – 11% - вярват, че ако срещу тях бъде извършено някакво посегателство, МВР ще направи всичко възможно да открие извършителите. И накрая, едва 8% пък смятат, че ако извършителите бъдат открити, съдът ще направи всичко възможно те да получат справедливо наказание.

Т.е., от гледна точка живота на отделния индивид най-големият рисък и дефицит не са свободата на словото и на изразяване (така, както се преживяваха те по време на комунистическия режим и които сега водят негативната равносметка за този период), а дефицитът на сигурност, породен от неспособността на държавата да гарантира справедливост и защита на личността и собствеността. Така, поддържайки гражданите в постоянно състояние на несигурност, самите държавни институции постепенно снижават ценността и значението на свободата на словото в ежедневието на отделния индивид. В тази ситуация, при съществуващата изключително висока степен на недоверие във възможностите и волята на държавата да изпълнява функциите си по защита на гражданите и върховенство на закона, (което намира израз и в трайната ерозия на отношението към държавните институции, безотносително към конкретно правителство или парламент) реакциите на отделни социални групи към всеки един конкретен казус може съществено да се разминават с декларираните ценности. Това, от своя страна крие висок рисък от обществена конфронтация и дестабилизация дори и при незначителни на пръв поглед поводи.

Бихте ли казали съгласни ли сте или не с всяко от следните съждения?

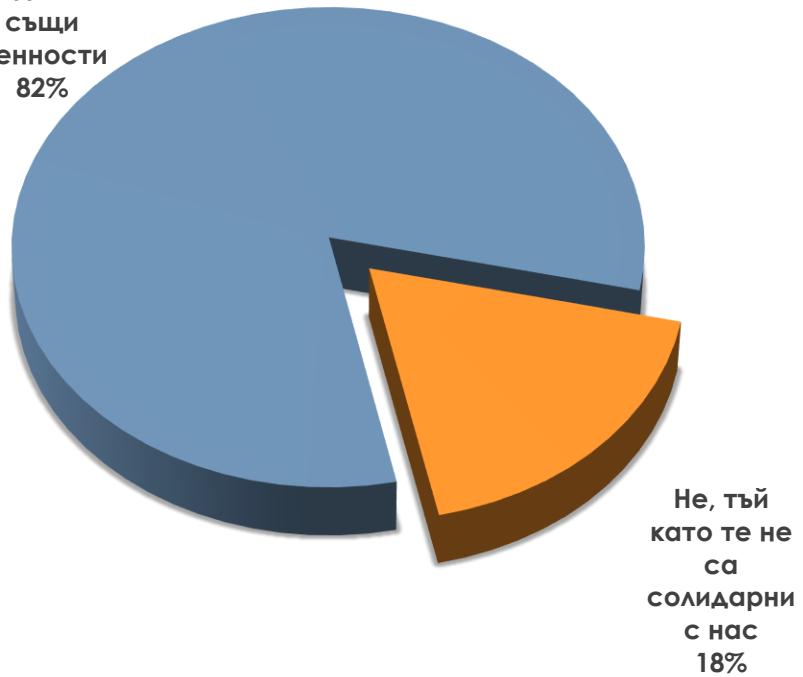

Кое от следните три мнения за свободата на словото споделяте?

Трябва ли България да бъде солидарна с убитите френски журналисти и френското общество?

Да, ние сме
част от ЕС
и
споделяме
едни и
същи
ценности
82%

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax:+359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg